

A-PBT-A-27/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület a **Z.L.** kérelmező (xxx; a továbbiakban: *Kérelmező*) **ABC Zrt.** (yyy; a továbbiakban: *Pénzügyi Szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2013. június 10. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy 60 (hatvan) napon belül fizesse meg a Kérelmező felé az xxx szerződésszám alatt létrejött CHF (svájci frank) deviza alapú kölcsönszerződés ügyleti kamatába beépített xxx casco biztosítási díj összegére felszámított árfolyam-különbözet összegét, valamint annak az egyes törlesztőrészetek megfizetésétől a kifizetés napjáig számított, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerint számított kamatát.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi Szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi Szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi Szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a 2013. február 13. napján indult eljárásban kérelemmel (a továbbiakban: *Kérelem*) fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez, amelyben a Pénzügyi Szolgáltatóval szemben fennálló, gépjárművásárlási kölcsönszerződésből fakadó igényével kapcsolatos jogvitája felülvizsgálatát kérte a Testülettől.

A Kérelemben ismertetett és a becsatolt mellékletekből megállapítható tényállás szerint a Kérelmező 2008. június 16. napján, xxx szerződésszám alatt, xxx konstrukciós, CHF (svájci frank) deviza alapú kölcsönszerződést (a továbbiakban: *Kölcsönszerződés*) kötött a Pénzügyi Szolgáltató jogelődjével, az xxx Zrt-vel, az xxx forgalmi rendszámú xxx típusú gépjármű (a továbbiakban: *Gépjármű*) finanszírozására, 2.017.800 Ft hitelösszeg, 19,76%-os THM, 150,62 HUF/CHF mértékadó árfolyam és 41.327 Ft havi törlesztőrészlet mellett, 84 hónapos futamidővel. A Kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg a felek megállapodtak, hogy a Pénzügyi Szolgáltató az xxx casco konstrukció keretében a teljes futamidőre casco biztosítást köt a Gépjárműre vonatkozóan és fizeti annak biztosítási díját, amelynek költségét oly módon hárítja át a Kérelmezőre, hogy a teljes futamidőre elosztva a törlesztőrészlet kamatrészébe beépíti.

Az xxx konstrukció szerint az árfolyam növekedéséből eredő tartozást a havi fix összegű törlesztésen kívül, az eredeti futamidő meghosszabbodásával, további törlesztőrészletek megfizetésével kell a Kérelmezőnek mint hitelfelvevőnek megfizetnie.

A Pénzügyi Szolgáltató 2012. november 13. napján kelt levelével tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy a Kérelmező Kölcsönszerződése vonatkozásában az üzletszabályzatban meghatározott rendkívüli árfolyamesemény, azaz a svájci frank árfolyamának a mértékadó árfolyamhoz képest történő 25%-os növekedése bekövetkezett. Erre figyelemmel felhívta a Kérelmezőt, hogy 2012. december 1. napjáig fizesse meg a Pénzügyi Szolgáltató felé az árfolyam gyűjtőszámlán felhalmozott teljes halmozott árfolyam-különbözetet és annak kamatát, mindösszesen 1.012.652 Ft összegben. Tájékoztatta továbbá, hogy a jövőben az árfolyam-különbözetet havonta az esedékes törlesztőrészlet körében meg kell fizetnie a Pénzügyi Szolgáltató felé.

A Kérelmező a nevezett levél kézhezvételét követően panasszal fordult a Pénzügyi Szolgáltató felé, amelyben az xxx cascora felszámított árfolyam-különbözetet, a Pénzügyi Szolgáltató által alkalmazott árfolyamok megállapításának módját, valamint a rendkívüli árfolyameseménnyel kapcsolatos jogkövetkezményeket vitatta. A Pénzügyi Szolgáltató a Kérelmező panaszát 2013. január 30. napján kelt levelében elutasította.

A Pénzügyi Szolgáltató elutasító válaszára figyelemmel a Kérelmező kérte a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy határozatával kötelezze a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy az xxx casco díja után ne számítson fel árfolyam-különbözetet, számszakilag részletezze a kölcsöntartozás számítása során figyelembe vett árfolyamadatokat, és vonja vissza a teljes árfolyam-különbözet egyösszegű megfizetésére vonatkozó felszólítását. Kérelmében kiemelte, hogy a jogvita megoldásaként elfogadhatónak tartja, ha a teljes kölcsöntartozást egyösszegben, egy méltányos árfolyamon megfizetheti a Pénzügyi Szolgáltató felé, vagy a gépjárműhitelt méltányos feltételek mellett átstrukturálnák a felek.

A Kérelmező kérelmében előadta, hogy nem tartja elfogadhatónak az xxx casco beszámítását az árfolyam-különbözetbe, mivel a szerződés és az előtte tett tájékoztató ajánlat is egyértelműen kimondja, hogy az xxx casco havi díja fix 8.876 Ft, amely nem svájci frank alapú elszámolás, tehát nem vonatkozhatna rá az árfolyam-különbözet számítás, nem emelhetné a gyűjtőszámla egyenleget.

Nehezményezte továbbá, hogy a Pénzügyi Szolgáltató a fizetési értesítőkön nem tüntette fel az árfolyamokat, amelyeken számította az adott törlesztőrészletre eső árfolyam-különbözet összegét.

Álláspontja szerint a rendkívüli árfolyam esemény bekövetkezésekor az irányadó eljárás, hogy a havi törlesztéskor az árfolyam különbözetet bár azonnal ki kell fizetni, ez azonban nem tartalmazza a már korábban felhalmozott, egész árfolyam-különbözet összegét. Álláspontja szerint az „esedékes” szó a még be nem fizetett törlesztő részletekre vonatkozik, a már befizetett részletek nem nevezhetők esedékesnek. Mindemellett a Pénzügyi Szolgáltató írásos ügyféltájékoztatójában, amelyben az xxx konstrukció bemutatásra került, a rendkívüli árfolyameseménynek csak „az árfolyam több mint 150 százalékos módosulását” nevezik, szemben a szerződésben foglaltakkal; ez – véleménye szerint – súlyos félretájékoztatása az ügyfeleknek.

Álláspontja szerint a Pénzügyi Szolgáltató szerződéses konstrukciójában zavaros, hogy az árfolyam-különbözetet Kamatváltozásnak, majd xxx-nek nevezik.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában fenntartotta a Kérelmező panaszát elutasító levelében foglaltakat, mely szerint a Kérelmező igényének jogosságát nem ismeri el. Álláspontja szerint a Kölcsönszerződés megkötése és kezelése során jogszerűen járt el.

Válasziratában előadta, hogy a Gépjárműre kötött casco biztosítás éves díja 106.512 Ft, havi díja 8.876 Ft, amely a kölcsön kamatába került beépítésre és annak összege a futamidő végéig nem változik, amelyet a Kérelmező az xxx elnevezésű okirat aláírásával elfogadott. Kifejtette, hogy mivel az árfolyam-különbözet megállapítása a fizetési kötelezettségre vetített, így a kamatra is felszámításra került. Tájékoztatta a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy az xxx casco biztosításra vonatkozó árfolyam-különbözettel kapcsolatban a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete jelenleg hatósági vizsgálatot folytat a Pénzügyi Szolgáltatónál.

A rendkívüli árfolyam eseménnyel kapcsolatban előadta, hogy az Üzletszabályzat szerint a Pénzügyi Szolgáltató az árfolyamnak a mértékadó árfolyamhoz képest több mint 25%-os növekedése esetén jogosult az esedékes törlesztőrészletekre vonatkozó „xxx”-et a futamidő lejártát megelőzően az adósra kiterhelni. Kiemelte, hogy az árfolyamgyűjtőben felhalmozódott árfolyam-különbözet kiegyenlítésére a Pénzügyi Szolgáltató nem kötelezte ügyfeleit, csupán lehetőséget biztosított annak kedvezményes megfizetésére. Ezt álláspontja szerint alátámasztják a Kérelmezővel lefolytatott telefonbeszélgetések is. Mivel a Kérelmező jelezte, hogy a felhalmozódott összeg megfizetésére nem képes, a Pénzügyi Szolgáltató tudomásul vette a Kérelmező nyilatkozatát, így az árfolyam-különbözet elszámolására a futamidő meghosszabbodásával kerül majd sor a futamidő végén. Ennek folytán – álláspontja szerint – a Kérelmezőt az Üzletszabályzat nevezett rendelkezésének eltérő értelmezéséből fakadóan semminemű hátrány nem érte.

Ettől függetlenül az Üzletszabályzat rendelkezései szerint a Kérelmező felé 2012. november hónapot követően kiszámlázásra került és kerül a mindenkorai törlesztőrészletre vonatkozó árfolyam-különbözet összege, amely a Pénzügyi Szolgáltató szerződéses jogosultsága.

A Pénzügyi Szolgáltató álláspontja szerint az Üzletszabályzat Kérelmező által kifogásolt megnevezései nem félrevezetőek; azok megfelelően és közérthetően definiálásra kerültek mind a szerződéskötéskor hatályos, mind a módosítást követő üzletszabályzatban.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratával csatolta kimutatását, melyben kimutatta a Kölcsönszerződés feltételei szerint esedékessé vált tőke, kamat és árfolyam-különbözet összegét. Jogcímenként részletezte továbbá a Kérelmező felé felszámított tételeket.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el, a döntésnek alávetni magát nem kívánja.

Az ügyben 2013. április 9. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmező kérelmét fenntartotta, sérelmezte, hogy a Pénzügyi Szolgáltató 2012. novemberi levelében felszólította a teljes árfolyam-különbözet megfizetésére. Előadta, hogy a szerződést nem a Pénzügyi Szolgáltatóval, csak egy üzletkötővel kötötte, és a szerződés nem is tartalmazza a kölcsön összegét CHF-ben. A magas ügyleti kamatot csak azért fogadta el, mert a magyarázat az yyy casco díj volt. Nyilatkozott, hogy soha nem írt alá olyan dokumentumot, mely szerint a casco díjat svájci frankban fizetné meg. Az árfolyamrész definíciója sem került meghatározásra a szerződésben, ennek összegéről tájékoztatást sem kapott, az árfolyamok pedig nem voltak elérhetőek. Előre tájékoztató anyagokat nem kapott, csak a szerződéskötés után postán. Az ekkor kapott tájékoztató anyag rendkívüli árfolyameseményként az árfolyam 150%-os elmozdulását rögzítette, miközben az üzletszabályzat 25%-ot tartalmaz. A Pénzügyi Szolgáltató által közölt 225,93 Ft/CHF árfolyam nem 150%-os csak 50%-os elmozdulásnak felel meg. Az üzletszabályzat nem is tartalmaz árfolyamváltozást, csak kamatváltozást. Szerződéskezelési díjat sem tartalmazott az üzletszabályzat a szerződés szerződéskötéskor, azt később módosították az ügyfélre hátrányosan. Mindezek ellenére kész egyezséget kötni egy méltányos egyszeri lezárási ajánlat esetén, azaz hajlandó 1.500.000 Ft és 2.000.000 Ft közötti összeget megfizetni a szerződés lezárásaként.

A meghallgatáson a Pénzügyi Szolgáltató képviselője fenntartotta a válasziratban foglaltakat. Előadta, hogy a Kérelmezőnek lehetősége van teljes előtörlesztésre, az üzletszabályzatban foglalt keretek között; egyéb kedvezményeket nem nyújt a Pénzügyi Szolgáltató, a hatályos hirdetménytől a lezárással nem térnek el.

Tájékoztatta az eljáró tanácsot, hogy az yyy casco díj kezelésével kapcsolatban folyamatban van egy hatósági vizsgálat, álláspontja szerint annak eredménye lesz mérvadó e kérdésben. A vizsgálat lezárultáig fenntartotta a válasziratban ezzel kapcsolatban kifejtetteket, számításokat ennek összegével kapcsolatban nem végzett, arról nyilatkozni nem tudott. Előadta, hogy az üzletszabályzat a fogalmak között definiálja az árfolyammal kapcsolatos kifejezéseket; így a mértékadó, az eladási és a vételi árfolyamokat, valamint az árfolyamrész.

Az eljáró tanács a 2013. április 9. napján megtartott meghallgatást, a felek nyilatkozatára tekintettel, egyezség reményében elhalasztotta. A meghallgatás elhalasztásával egyidejűleg felhívta a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy 8 napon belül nyilatkozzon a Kérelmező előtörlesztési ajánlatára, és csatolja a Kérelmező szerződésének egyösszegű lezárásra vonatkozó ajánlatát. Felhívta továbbá, hogy ezen határidőn belül tételes számításokkal alátámasztva mutassa ki azt az összeget, amelyet az xxx casco díjára árfolyam-különbözetként a szerződés kezdetétől felszámítottak a Kérelmező felé, és árfolyamadatokkal alátámasztva mutassa ki, hogy a Kérelmező szerződése vonatkozásában mely időpontban következett be először az üzletszabályzatban meghatározott rendkívüli árfolyamesemény.

A Pénzügyi Szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testület felhívására 2013. április 16-án kelt nyilatkozatával lezárási ajánlatot és az xxx cascora vonatkozó számításokat terjesztett elő, mely szerint 2013. március 15. napjáig 208.762 Ft összegű árfolyam-különbözet került az yyy casco díjra felszámításra és megfizetésre. 2013. május 9. napján kelt levelével bejelentette továbbá, hogy a Kérelmező a Pénzügyi Szolgáltató által tett egyösszegű előtörlesztésre vonatkozó ajánlatot időközben elfogadta, a szerződés lezárásához szükséges összeget megfizette, melynek alapján a felek a szerződést 2013. április 24-én lezárták. Előadta továbbá,

hogy a gépjármű törzskönyvét és az opciós jog törléséhez szükséges nyilatkozatot megküldte a Kérelmező felé.

A Kérelmező 2013. június 1. napján kelt beadványában tájékoztatta a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy a Pénzügyi Szolgáltató által felajánlott előtörlesztési ajánlatot valóban elfogadta, a teljes összeg kifizetésre került, a szerződés lezárult. Előadta azonban, hogy ennek ellenére fenntartja kérelmét. A Pénzügyi Szolgáltató által megküldött kalkuláció alapján – álláspontja szerint – ki lett fizetve a teljes futamidőre az xxx casco biztosítás, ugyanakkor az „xxx” értelmében a casco biztosítás megszűnt 2013. május 1. napjával. Ennek alapján kérte, hogy az előtörlesztés dátuma és az eredeti futamidő végének időpontja közötti időszakra jutó, havi 8.800 Ft összegű casco díjat a Pénzügyi Szolgáltató fizesse vissza, továbbá a svájci frank alapon elszámolt xxx casco biztosítási díjra jutó árfolyam-különbözetet is kérte visszafizetni.

Az ügyben 2013. június 10. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson a Pénzügyi Szolgáltató képviselője előadta, hogy a válasziratával csatolt ajánlat szerint zárták le a szerződést. 2013. április 16-án kelt nyilatkozata tartalmazza az xxx cascora felszámított árfolyam-különbözet összegét is, melynek 2013. március 15-ig számított összege 208.762 Ft. Előadta továbbá, hogy a casco díjat valóban a törlesztőrészletbe építették be, és a kamat az annuitásos számítás miatt a futamidő vége felé valójában már nem is fedezte a casco díjat. Kiemelte azonban, hogy a szerződés lezárásakor csak a tőketartozást követelték, nem törlesztőrészleteket, így casco díjat sem szedtek be.

A folytatólagos meghallgatáson a Kérelmező megerősítette, hogy a válasziratban szereplő ajánlat szerint zárták le a szerződést, de fenntartotta jogát, hogy a követelés jogosságát vitassa. Álláspontja szerint a lezárási számítás is igazolja, hogy a casco díjat a teljes futamidőre felszámították. Ez abból következik, hogy a teljes futamidőre kifizették vele a törlesztőrészletet, mely tartalmazta a casco díjat. Ennek következtében kérte a futamidő végéig jogtalanul beszedett casco díjak, valamint a casco díjakra beszedett árfolyam-különbözet visszafizetését. Ezzel kapcsolatban a szerződés lezárását követően panaszt terjesztett elő a Pénzügyi Szolgáltatónál, amelyre még választ nem kapott.

A Kérelmező Kérelme az alábbi indokoknál fogva **részben megalapozott**.

Az eljárás során rendelkezésre bocsátott okiratok alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa tényként állapította meg, hogy a Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató jogelődje, az xxx Zrt. között, 2008. június 16. napján, xxx szerződésszám alatt, xxx konstrukciós, CHF (svájci frank) deviza alapú kölcsönszerződés (a továbbiakban: *Kölcsönszerződés*) jött létre, az xxx forgalmi rendszámú xxx típusú gépjármű (a továbbiakban: *Gépjármű*) finanszírozására vonatkozóan, 2.017.800 Ft hitelösszeg, 19,76%-os THM, 150,62 Ft/CHF mértékadó árfolyam és 41.327 Ft havi törlesztőrészlet mellett, 84 hónapos futamidővel.

A Kérelmező a Kölcsönszerződés aláírásával kijelentette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben és az annak elválaszthatatlan mellékletét képező Üzletszabályzatban (xxx) foglaltakat megismerte, megértette, és azokat magára nézve kötelezőnek ismeri el. Erre figyelemmel a Ptk. 200. § (1) bekezdésében foglalt szerződési szabadság elve, és a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján a Pénzügyi Szolgáltató fenti számú Üzletszabályzatát (a továbbiakban: *Üzletszabályzat*) a felek közös megállapodásukkal a Kölcsönszerződés részévé tették.

1. A Kérelmező az eljárás során kifejtette, hogy – álláspontja szerint – sem a szerződéskötés körülményei, sem maga a szerződés nem támasztja alá azt, hogy a szerződés deviza alapú

szerződésként került megkötésre. Ennek körében hivatkozott arra, hogy a szerződés nem tartalmazza a kölcsön összegét CHF-ben.

Bár a Kérelmező Pénzügyi Szolgáltató felé benyújtott panaszában csak érintőlegesen és áttételesen hivatkozott a Kölcsönszerződés deviza alapú elszámolásának kérdéskörére, a Kölcsönszerződés érvénytelenségére, azonban a nevezett felvetés a Kölcsönszerződés alapvető gazdasági tartalmát és érvényességét meghatározó jellegére figyelemmel a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa – mint előkérdést – megvizsgálta, hogy a Kérelmező és Pénzügyi Szolgáltató között érvényesen létrejött-e a Kölcsönszerződés és a Kölcsönszerződésből és az annak részévé váló Üzletszabályzatból egyértelműen levezethető-e, hogy a Kölcsönszerződés deviza alapú szerződésként jött-e létre.

A felek között a fentiek szerint létrejött Kölcsönszerződés a Ptk. 523. §-ában nevesített kölcsönszerződésnek minősül. A kölcsönszerződés alapján a pénzügyi intézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzügyösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. Ha a hitelező pénzügyintézet, – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az adós kamat fizetésére is köteles (bankkölcsön). A Ptk. 205. § (1) bekezdése értelmében a kölcsönszerződés azzal jön létre, hogy a felek az akaratukat kölcsönösen és egybehangzóan kifejezésre juttatják. A kölcsönszerződés létrejöttével keletkezik mindkét félnek kötelezettsége, a kölcsönadónak az, hogy a kölcsönt a szerződés alapján folyósítsa, az adósnak pedig az, hogy a kölcsönösszeget egy későbbi időpontban – bankkölcsönről lévén szó kamatokkal együtt – visszafizesse.

Tekintettel arra, hogy a felek a Kölcsönszerződésben és az annak részévé váló Üzletszabályzatban minden, a fentiek szerinti körülményben megállapodtak, köztük a Kölcsönszerződés kétséget kizáróan létrejött.

Az a körülmény, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kölcsönszerződés alapján a Kérelmezőnek forintot és nem svájci frankot bocsátott rendelkezésre, az a deviza alapú hitel sajátossága, és önmagában ennek a körülménynek a szerződés létrejötte és érvényessége szempontjából nincs jelentősége. A deviza alapú szerződés fő jellegzetessége éppen az, hogy a kölcsön folyósítására, illetve törlesztésére forintban kerül sor, míg annak nyilvántartása devizában – a konkrét esetben svájci frankban – történik.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete irányadó FK-I/B-6230/2011. számú határozatában kifejtette, hogy mi minősül a devizaalapú nyilvántartásnak: „A devizaalapú hitelek esetén a deviza nyilvántartás azt jelenti, hogy a pénzügyi szervezet a kölcsönt az ügyfél által meghatározott devizanemben folyósítja és tartja nyilván, továbbá ebben a devizanemben számolja el a törlesztőrészleteket, miközben a kölcsön összegének tényleges kifizetése, és a törlesztőrészletek megfizetése forintban történik”. Ebben az esetben tehát a Pénzügyi Szolgáltató nem devizahitelt nyújt a kölcsön igénylő adósnak, hanem devizaalapú hitelt.

A Kérelmező által aláírt egyedi Kölcsönszerződés 7. és 8. pontja egyértelműen meghatározza, hogy a Kölcsönszerződés tekintetében a „Mértékadó devizanem: CHF”, és a Kérelmező mint kölcsönbevevő által választott „... (árfolyamváltozás) elszámolási mód: fix törlesztő részletekkel rendelkező deviza alapú finanszírozás (xxx konstrukció)”.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a Ptk. 205. § (3) bekezdésében meghatározott szerződéskötés körében alkalmazandó együttműködési és felelősségi alapelv (culpa in contrahendo) tekintetében rámutat, hogy ezen alapelv magában foglalja mindkét szerző fél

kötelezettségét. A nevezett alapelv a Ptk. 4. § (4) bekezdésében megfogalmazott általános együttműködési kötelezettség körében meghatározottakkal összhangban magában foglalja azt a követelményt is, hogy mindkét szerződő fél a szerződéskötés során megfelelő gondossággal köteles eljárni, a szerződés egyes rendelkezéseit megfelelő gondossággal megvizsgálni, értelmezni és mérlegelni. Amennyiben bármely szerződő fél elmulasztja ezen kötelezettségét, úgy erre a Ptk. 4. § (4) bekezdésében megfogalmazottak alapján alappal nem hivatkozhat.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a Kérelmező és a Pénzügyi Szolgáltató között a Kölcsönszerződés és az Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelő tartalommal érvényes, svájci frank alapú kölcsönszerződés jött létre.

2. A Kérelmező Kérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy nem tartja elfogadhatónak az xxx casco biztosítás díjára árfolyam-különbözet felszámítását, mivel a Kölcsönszerződés és az előtte tett tájékoztató ajánlat is egyértelműen kimondja, hogy az xxx casco havi díja fix 8.876 Ft, amely nem svájci frank alapú elszámolás, tehát nem vonatkozhatna rá az árfolyam-különbözet számítás, nem emelhetné a gyűjtőszámla egyenleget.

Az eljárás során csatolt okiratok alapján megállapítható volt, hogy a felek között létrejött Kölcsönszerződéshez kapcsolódóan, annak létrejöttét megelőzően a Kérelmező a 2008. június 13. napján kelt „Nyilatkozat xxx CASCO biztosítás megkötéséről” elnevezésű okirat aláírásával nyilatkozott, hogy tekintettel arra, hogy a Pénzügyi Szolgáltató xxx casco termékét választotta, hozzájárul ahhoz, hogy a Pénzügyi Szolgáltató mint szerződő és díjfizető a nyilatkozatban meghatározott feltételekkel a finanszírozott Gépjárműre vonatkozóan teljes körű casco biztosítást kössön. A nyilatkozatban rögzítésre került, hogy a Kérelmező mint kölcsönbevevő a finanszírozási szerződés megkötésével a casco díjakat a havi törlesztőrészletbe építve fizeti meg a Pénzügyi Szolgáltató felé, amely ennek alapján havi szinten a biztosítási díjat fizeti a biztosító felé. A nyilatkozatban rögzítésre került továbbá, hogy a casco éves díja 106.517 Ft, havi díja pedig 8.876 Ft.

Szintén tényként volt megállapítható továbbá, hogy a Kölcsönszerződés megkötését követően 2008. június 17-én, a felek között létrejött „Kiegészítő megállapodás xxx casco biztosításhoz” (a továbbiakban: *Kiegészítő megállapodás*) elnevezésű okiratban – a fenti nyilatkozatban foglaltakat megerősítve – a felek megállapodtak, hogy a Pénzügyi Szolgáltató az xxx casco konstrukció keretében a teljes futamidőre casco biztosítást köt a Gépjárműre vonatkozóan és havonta fizeti annak biztosítási díját. A Kiegészítő megállapodásban rögzítésre került továbbá, hogy a Pénzügyi Szolgáltató mint kölcsönbeadó a casco biztosítás díját oly módon hárította át a Kérelmezőre mint kölcsönbevevőre, hogy azt a teljes futamidőre egyenlő részletekre elosztva a törlesztő részletben (kamatban) érvényesíti.

A fentiek szerint tehát megállapítható, hogy a Kölcsönszerződés keretében finanszírozott Gépjárműre megkötött casco biztosítás díja – mint kamatfelár – beépítésre került a kölcsönügyleti kamatába, amelyre a futamidő alatt a törlesztőrészlet részeként, az Üzletszabályzat I.25. pontjának b) alpontja és IV.6. pontja szerint felszámításra került az yyy (az Üzletszabályzat módosítását követően xxx) elnevezés alatt megjelölt árfolyam-különbözet. Ezt a tényt az eljárás során a Pénzügyi Szolgáltató sem vitatta, az elszámolás módját és annak összecszerúségét válasziratában és 2013. április 16-án kelt beadványában részletezte.

A Ptk. 209. § (1) bekezdése kimondja, hogy tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel

támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A (4) bekezdés szerint az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.

A Ptk. 209. § (1) bekezdése tekintetében a kikötés tisztességtelensége nem attól függ, hogy a feltétel kidolgozója utóbb milyen gyakorlatot követ, alkalmazza-e ténylegesen a kikötést, avagy a kikötés alkalmazása milyen gazdasági eredményre vezet. Jelentősége annak van, hogy fennáll-e az elvi lehetősége, hogy a feltétel – bármikor – a fogyasztót hátrányos helyzetbe hozhatja. Ugyanezen okból nincs jelentősége annak sem, hogy a kikötés megfogalmazásakor mi volt a szerződési feltétel támasztójának szándéka.

Az ily módon alkalmazott kikötéseket a Ptk. 209. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően összefüggéseikben, struktúrájukban kell szemlélni.

A feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát. Ebben az összefüggésben kiemelt jelentősége van, hogy a hitelező és az adós között magánjogi kapcsolat jön létre, a szerződésekben a jogok és kötelezettségek meghatározása során a felek mellérendeltsége és egyenjogúsága elvének kell érvényesülnie.

A felek között létrejött Kölcsönszerződéshez kapcsolódóan megkötött Kiegészítő megállapodásból, a 2008. június 13-án kelt nyilatkozatból, valamint a Pénzügyi Szolgáltató eljárás során tett nyilatkozatából egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsön fedezetét képező Gépjárműre megkötött casco biztosítás kölcsön kamatába beépített díját a Pénzügyi Szolgáltató a biztosító felé forintban fizette meg, mégpedig havi szinten fix 8.876 Ft összegben. Mivel a nevezett casco díjjal kapcsolatban a Pénzügyi Szolgáltatónak nyilvánvalóan nem merül fel devizában refinanszírozandó költsége, erre figyelemmel az az eljárás, hogy a nevezett költségre a Pénzügyi Szolgáltató árfolyam-különbözetet számol el, nyilvánvalóan nem áll összhangban a közvetített szolgáltatásként nyújtott casco biztosítás természetével. Az adott gazdasági körülmények között, az adott helyzetben a casco biztosítás díjának devizában történő elszámolása a Pénzügyi Szolgáltató oldalán egyértelműen árfolyamnyereséget eredményezett, amelyet a Kérelmező fizetett meg. Bár – mint az a fentiekben kifejtésre került – a feltétel tisztességtelensége nem függ attól, hogy a nevezett kikötés utóbb milyen gazdasági eredményre vezetett (csupán annak elvi lehetősége is megalapozhatja azt), a Kérelmező esetében a deviza árfolyamok változása folytán a Kérelmező oldalán ténylegesen, anyagi hátrányként is megjelent a tisztességtelen kikötés hatása.

Mivel a casco díj nem áll semmilyen közvetlen összefüggésben a Kölcsönszerződéssel kapcsolatos deviza forrás Pénzügyi Szolgáltató általi megszerzésével, így ennek deviza alapon történő elszámolása, árfolyam-különbözet érvényesítésével történő kiszámlázása a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsának megítélése szerint egyoldalú és indokolatlan előnyt állapít meg a Pénzügyi Szolgáltató oldalán a Kérelmező mint a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára.

A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan,

előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

Erre figyelemmel a fentiek szerint megállapítható, hogy a Kiegészítő megállapodás 2. pontjában foglalt azon rendelkezés, mely szerint a Pénzügyi Szolgáltató a casco biztosítás díját oly módon háritotta át a Kérelmezőre, hogy azt a törlesztő részletben (kamatban) érvényesítette, és ennek folytán ezen költségre is árfolyam-különbözet került felszámításra, a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen kikötésnek minősül és ennek folytán a Ptk. 209/A. § (1) bekezdése alapján semmis.

A fentiekkel kapcsolatban azt is meg kell állapítani, hogy az xxx casco Pénzügyi Szolgáltató által alkalmazott konstrukciója – mely szerint a törlesztő részletnek nem önálló, elkülönült része a casco díj, hanem az az ügyleti kamat mértékébe került beépítésre kamatfelárként – nem felel meg a közérthetőség és átláthatóság (transzparencia) követelményének. Az adott konstrukció egyrészt két különböző hatásoktól függő költség összekapcsolását jelenti, másrészt pedig nem biztosítja a nevezett szolgáltatások (kölcson és biztosítás) elkülönített nyomonkövethetőségét. Ennek alapján ezek a körülmények önmagukban is megalapozhatják a Kiegészítő megállapodás 2. pontjában foglalt rendelkezés Ptk. 209. § (4) bekezdése tisztességtelenségét.

Erre figyelemmel a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkező részben foglaltak szerint a casco díjra vonatkozóan felszámított, és a Pénzügyi Szolgáltató felé ténylegesen megfizetett árfolyam-különbözet visszafizetésére, valamint annak Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamatainak megfizetésére hívta fel a Pénzügyi Szolgáltatót.

3. Mindezek mellett a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa rá kíván mutatni, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: *Hpt.*) 2011. évi CXLVII. törvény 23. §-ával megállapított, és 2011. november 15. napján hatályba lépett 210. § (5a) pontja kimondja, hogy „a fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsön szerződések esetében a pénzügyi intézmény kizárólag azokat a költségeket és díjakat számíthatja fel devizában, amelyek az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak, ide értve a kamat jellegű kezelési költséget és a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással kapcsolatos költséget, amennyiben a hitelintézetet terhelő biztosítási díj is deviza alapú”.

A *Hpt.* hivatkozott rendelkezése meghatározza továbbá, hogy mi nem számolható fel a fogyasztó számára devizában, nevezetesen „a szerződéskötéssel, a levelezéssel, a kimutatások és igazolások előállításával, az ügyfelek látogatásával, a hitel monitoringgal, a felmondással, a fedezet értékbecslésével és cseréjével, a szerződés módosításával, a nem a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással, továbbá a hitelszerződés ügyintézésével és a kapcsolódó hitelszámla lezárásával kapcsolatos díj és költség”.

Bár a fenti felsorolás nem tartalmazza a hitel fedezetét képező eszközre, az adott esetben a Gépjárműre megkötött biztosítás díját, azonban a *Hpt.* 210. § (5a) bekezdésének első mondata egyértelműen kimondja, hogy kizárólag azok a költségek és díjak számíthatók fel devizában, amelyek „a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak”. Ezen megállapítás figyelembevételével kétséget kizáróan megállapítható, hogy a finanszírozott Gépjárműre megkötött biztosítás – mivel az nem áll közvetlen kapcsolatban a devizaforrás megszerzésének költségével – nem tartható nyilván és nem számítható fel devizában. A

finanszírozott eszközre megkötött biztosítás – amely jelen esetben casco biztosítás – közvetlen kapcsolatban a Kérelmező mint hitelfelvevő, közvetett módon pedig a Pénzügyi Szolgáltató mint hitelező kockázatainak kezelésével, a fedezeti vagyontárggyal kapcsolatos kockázatok csökkentésével áll.

A fentiek szerint egyértelműen megállapítható, hogy a Kiegészítő megállapodás 2. pontjában foglalt azon rendelkezés, mely szerint a Pénzügyi Szolgáltató a casco biztosítás díját oly módon hátrította át a Kérelmezőre, hogy azt a törlesztő részletben (kamatban) érvényesítette, a Hpt. 210. § (5a) bekezdésének, 2011. november 15. napjától hatályos rendelkezéseivel is ellentétes.

4. A Kérelmező az ügyben 2013. június 10. napján megtartott folytatólagos meghallgatásán a szerződés lezárásával kapcsolatban hivatkozott arra, hogy – álláspontja szerint – a Pénzügyi Szolgáltató az egyösszegű előtörlesztés összegében érvényesítette az xxx casco teljes futamidőre számított díját, amelyre a szerződés szerint nem volt lehetősége.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a nevezett hivatkozással kapcsolatban – előrebocsátva azt, hogy azzal kapcsolatban, az eljárás megindulását megelőzően a Kérelmező nem nyújtott be panaszt a Pénzügyi Szolgáltató felé, így annak érdemi elbírálására a Psztv. 83. § (1) bekezdése alapján nem volt lehetőség - a következőkre kíván rámutatni:

A felek között létrejött Kiegészítő megállapodás 9. pontja szerint amennyiben a Kölcsönszerződés a Kölcsönbevevő (jelen esetben a Kérelmező) kezdeményezésére előtörlesztésre kerül, úgy az előtörlesztés értéknapjának naptári hónapjára eső biztosítási díj összegét Kölcsönbeadó kamatként jogosult beszedni. Erre figyelemmel a Pénzügyi Szolgáltató kizárólag a Kölcsönszerződés előtörlesztés útján történő lezárása hónapjára vonatkozó biztosítási díjat jogosult a Kérelmező felé felszámítani. Az ezt követő időszakra vonatkozó casco díj követelésére a Pénzügyi Szolgáltató nem jogosult.

Mindezek mellett a felek által becsatolt okiratokból nem volt lehetőség annak megállapítására, hogy a Pénzügyi Szolgáltató a Kölcsönszerződés teljes eredeti futamidejére vonatkozó casco biztosítási díjat érvényesítette-e vagy sem az elszámolás során.

5. A Kérelmező Kérelmében hivatkozott továbbá arra, hogy a rendkívüli árfolyam esemény bekövetkezésekor az irányadó eljárás, hogy a havi törlesztéskor az árfolyam különbözetet bár azonnal ki kell fizetni, ez azonban nem tartalmazza a már korábban felhalmozott, egész árfolyam-különbözet összegét. Álláspontja szerint az egyösszegű megfizetés kötelezettsége a korábban esedékessé vált, és a gyűjtőszámlán felhalmozott árfolyam-különbözetre nem terjed ki, az csak a jövőben felmerülő törlesztőrészletekben foglalt árfolyam-különbözetre vonatkozik. Erre figyelemmel kérte, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület kötelezze a Pénzügyi Szolgáltatót a teljes árfolyam-különbözet egyösszegű megfizetésére vonatkozó felszólítás visszavonására.

A Pénzügyi Szolgáltató az eljárás során előadta, hogy az árfolyamgyűjtőben felhalmozódott árfolyam-különbözet kiegyenlítésére a Pénzügyi Szolgáltató nem kötelezte a Kérelmezőt, csupán lehetőséget biztosított annak kedvezményes megfizetésére. Mivel a Kérelmező jelezte, hogy a felhalmozódott összeg megfizetésére nem képes, a Pénzügyi Szolgáltató tudomásul vette a Kérelmező nyilatkozatát, így az árfolyam-különbözet elszámolására a futamidő meghosszabbodásával kerül majd sor a futamidő végén.

A Pénzügyi Szolgáltató fenti nyilatkozatára figyelemmel, mely szerint a teljes árfolyamkülönbséget egyösszegű megfizetésére vonatkozóan nem kíván igényt érvényesíteni a Kérelmezővel szemben, valamint arra a körülményre tekintettel, hogy a Kölcsönszerződést időközben lezárták, a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a Kérelmező igényének ezen része okafogyottá vált.

A Pszvtv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdekében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy vagy szervezet az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező Kérélmé a fentiek szerint részben megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. június 13.

Fábián Attila s.k.,
eljáró tanács tagja

Dr. Matovics Ruben Ferenc s.k.,
eljáró tanács elnöke

Dr. Sebestyén Ádám s.k.,
eljáró tanács tagja